

segu posameznih okolišev okrajnih zastopstev je povzdiga govedoreje skrb okrajnega zastopa. V to svrhu ima ostati okrajni zastop po svojem odboru v vednej zvezi z deželnim odborom, z živinoglednim navodom (komisijo), s kmetijskimi podružnicami svojega okraja in kjer je to uspešno, s politično državno oblastjo, ter uporabljati, oziroma skleniti in izvrševati vse tiste navedbe, katere so prikladne, da pospešujejo rejo goveje živine v okraju.

§ 3. pa takole: „Posebne dolžnosti istih. S tem zakonom se odkazuje posebno okrajnemu zastopu: a) da nadzoruje nastavljanje pripravnih plemenskih bikov po občinah okraja in njih uporabo, kakor tudi, da podpira p. litično državno oblast in občine pri izvrševanju predpisov o kugi; b) da pospešuje in podpira nasad in setev rastlin za kladjo, kakor tudi, da pospešuje naprave, po katerih je možno napajati travnike in odvajati vodo; c) da pospešujejo umno ravnanje z živino in gojenje iste, ter izpodbujajo živinorejce k primernej reji goveje živine; d) da povzbujajo navedbe, katere bi vteguile pospeševati razpečavo goveje živine ter po ujej pridobljenih pridelkov, konečno, e) da pospešuje planinsko kmetovanje, (planšarstvo) sploh, osobito pa s tem, da osnuje in podpira sirotkarske zadrage.“

Na predlog in prizadevanje peka Orniga je sklenil okrajni zastop ptujski dne 19. decembra 1905, da dovoli 20.000 K za nakup bikov — plemenjakov pingavskega plemena.

Čeravno je marijadvorsk pleme na Spod. Štajerskem že od nekdaj domače pleme; čeravno ta pasma najboljšo uspeva pri nas izmed vseh plemen; dasi so se izrekli vsi drugi znani strokovnjaki v živinoreji, — bodisi Nemci, bodisi Slovenci — kar jih imamo na Štajerskem za to, da se naj pri nas na Spodnjem Štajerskem redi marijadvorsk pleme; dasi je g. Washietl, ravnatelj kmetijske šole v Celovcu, lani dokazal v uradnem glasilu naše kmetijske družbe, da je marijadvorsk pleme daleč bolj hasnovito kakor pingavsko; čeravno naš kmet ne mara pingavskega goveda, ker ve, da to pleme ni za naše kraje — vključ vsemu temu je strokovnjak v živinoreji pek Ornig sklenil uvesti v ptujskem okraju pingavsko pleme, kakor njega bratec Girstmajerjev Francelj v Mariboru.

Pek Ornig! Le delaj poskuse z denarjem naših kmetov, saj imajo denar in ti pri temu nič ne izgubiš. Kaj za to, če morajo slovenski kmetje krvaveti za 20.000 K, da si le pek Ornig prežene dolg čas. Že iz same hvaležnosti za to, da si v prvi seji okrajnega zastopa zvali doklade za 10%, da nadalje skrbiš pač za ceste do vinogradov meščanov, medtem ko kmetje po drugih okrajnih cestah vozimo do osij po blatu, ti moramo dovoliti 20.000 K za poskuse.

Pa še kakšne bike kupuje pek Ornig! Pri licenciranju bikov se lani komisija kratkoma ni mogla odločiti, kateremu biku bi prisodila prvo nagrado. Pek Ornig pa seveda vse boljše ve. On je rekel, da je bik temboljši plemenjak, čim večji ima vamp (Hängebauch) in čim daljše nosi parklje. Obžalujemo le slavno komisijo, da jo je spravil strokovnjak v govedoreji pek Ornig v takšne škrpice.

in Makedoniji, povsod, kjer časte preroka in njegov koran. In, da sem paša, doprinesem še slavnije čine.“

Nato se je jel srditi.

„Psi si upajo vstati čez svoje gospodarje in pobijati ljudstvo preroka?! Pokažem vam! Zmanem te bese, kakor orehe, tega Slavišo pa poklonim živega sultanu — Zgubi se!“ je zavpil nad Glišo.

Glišo se je priklonil in odšel od bega. Ta se je penil, srdil in zopet slikal življenje kot paša. Bil je to krvolok prve vrste, ali nekako bolj podvržen bojazljivosti kot junaštvu. Njega je silila slavočelnost do krutih dejanj.

„Zakaj se je razsrdil ljubljene prerokov?“ so silili Turki v Glišo.

„Pojdite k besu!“ je momljala ta. „Kaj vas briga! Vstaši koljejo njegove ljudi, ve mrcine pa se še bojite teh vstašev!“

„Prav praviš,“ reče nek glas iz tolpe. „Pa ti nisi nič boljši! Zasluziš, da te obesijo na prvo drevo, ker prodajaš svoje!“

„Lažeš!“ se razvname Glišo. Med njim in Turki je vladala neka mrznja. Menda zato, ker je beg čislal gjaura bolj od lastnih ljudi. In da je Glišo gjaur, so vedeli vsi. „Lažeš!“ je ponovil. „Jaz delam in služim našemu begu, katerega naj Alah še ohrani dolgo!“

Nekateri so pritrdjevali z glavami.

„Za plačilo te pa natakne na kol, kakor ti je odmerjeno že davno!“

Pred kratkim je kupoval pek Ornig pingavske bike po Gornjem Štajerskem. Ker mu slavna c. kr. kmetijska družba ni mogla dati bikov brezplačno, ampak jih daje vedno le za polovično ceno, rekel je pek Ornig, da bo šel na Hrvaško po „buše“.

Srečni ptujski okraj, ki imaš za načelnika takega učenjaka v živinoreji. Zato pa le pri prihodnjih volitvah volimo zopet vsi peka Orniga načelnikom okr. zastopa. — Mogoče bo do takrat že nekaj več znal.

Perlek.

Razne novice.

* Osebnost. Prevzvišeni knezoškof dr. Michael Napotnik so se odpeljali v ponedeljek dne 19. t. m. popoldne k škofovskim posvetovanjem na Dunaj.

* Iz šole. Na dekliški meščanski šoli v Celju se je ustanovil nadaljevalni tečaj. Na mariborski meščanski šoli je nastavljen učitelj Mat. Krenmayr iz Šteyr na Nižje Avstrijskem. Prestavljen je: učitelj Franc Jamšek iz Vidma kot nadučitelj v Rajhenburg in učiteljica Alojzija Sartory iz Gössa na Gornjem Štajerskem v Mariboru.

* K stoletnici pesnika Stanka Vraza. L. 1910. poteče 100 let, kar se je rodil v Cerovcu pri Ljutomeru slavni pesnik Stanko Vraz, ki lepo predstavlja zvezo med slovenskim in hrvaškim narodom. K proslavi 100letnice se že pripravlja zagrebška Jugoslovanska akademija in Matica Slovenska. Tudi Štajerci ne smemo pri tem zaostati, zato je odbor „Zgodovinskega društva“ v svoji seji 1. febr. 1906 sklenil, začeti potrebne priprave. Da se izdajo vsa pisma Vrazova, naj rodoljubi, ki jih morda imajo v rokah, ista dajo na razpolago „Zg. društvu“. Enako naj sporoče svoje spomine odboru oni, ki so z Vrazom osebno občevali. V odsek za priprave so izvoljeni p. n. gg.: dr. M. Murko, dr. Fr. Plešič, dr. Fr. Kovačič, G. Majcen, A. Kosi.

* Na braniku. Na zaupnem shodu dne 19. t. m. v Mariboru zbrani katoliški mošje so soglasno sklenili: 1. Iz cele Spodnje Štajerske zbrani katoliški mošje obsojajo strastno gonjo takozvanih svobodomiselnih strank proti katoliškim naukom o nerazdružnosti sv. zakona ter pozivljajo vse politične organizacije na Spod. Štajerskem in vse ljudstvo, naj od sedanjih poslancev in od kandidatov pri bodočih volitvah odločno zahtevajo, da se obvežejo varovati soglasje zakonodaje v katoliški državi z nauki cerkve; 2. Istotako izrekajo svoje ogorčenje proti delovanju društva „Svobodna šola“ (Frei Schule).

* Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Klub 30 K; makoljska posojilnica 50 K; Lendovšek, župnik 10 K, Koser Franc. v Juršpicih 2 K; Lončarič, kaplan 5 K, dr. Jurtela 14 K, Stermšek, kaplan 4 K, mariborski Slovenci, vračajoč se od dr. Čnečkovskega pogreba 4 K, Hajšek, kanonik 20 K, Voh, kanonik 20 K, L. C. posestnica od Sv. Marjete ob P. za kruh sv. Antona 5 K, Janežič Rudolf,

špirtual 5 K, dr. Schmirmann 10 K, neimenovana na na Slatini 2 K, po dr. Rosini Mačič Al. na Slemenju, ker je Urban Bl. odstopil od kazenskega postopka proti njemu 20 K, gostje na gostiji Matije in Franc. Makoter na Cvenu 8 K, za kruh sv. Antona iz Ljutomer 1 K, gostje na srebrni gostiji Jožefa in Alojzije Roškar in njunega sina Andreja z Marijo Pavličič na Moti 8 K. Lasbaber iz Negove dve vreči krompirja. Stotero „B g plati!“ Prosimo pa še nadaljne podpore!

Mariborski okraj.

m Poučna predavanja za kmete in delavce v Mariboru. V nedeljo, dne 25. t. m. bo zopet predavanje v prostorih „Bralnega in pevskega društva Maribor“. Predaval bo g. notarski koncipijent Marinček: O oporoki (nadaljevanje) in g. dr. Poljanec: O pljučih in dihanju. Začetek je ob 10. uri dopoldne.

m Poučno predavanje v Mariboru. Za to predavanje se kaže vedno več zanimanja med kmeti in delavci, kajti zadnjikrat je bil obisk prav dovoljen. To je veselo znamenje. G. ekonom Robič je zanimivo predaval o vtisih, katero je dobil na potovanju po Nemškem, g. dr. Dimnik pa o motenju posestva. Pri zadnji točki se je vnel živahen razgovor. Stavila so se različna vprašanja na g. predavatelja. Pripomnimo še enkrat, da so predavanja popolnoma brezplačna in so vsakemu pristopna.

m Mariborske porotne obravnave. Pri Sv. Martinu pri Vurberku je, kakor smo tačasno poročali, hotel 23letni Franc Pečar, svojega očima Janeza Majhen umoriti. Zvabil ga je v klet in vstrelil večkrat iz samokresa na njega. K sreči ga je samo ranil. Dne 19. t. m. je Pečar stal pred porotniki, ki so ga spoznali krivim poskušenežem umora in je bil obsojen na tri in pol leta težke ječe. — Dne 20. t. m. sta bila obsojena Anton Kovačič in Andrej Vouk zaradi uboja. Prvi je dobil štiri leta, drugi 18 mesecev težke ječe.

m Mariborske novice. Pustni večer priredi „Bralno in pevsko društvo Maribor“ na pustni torek dne 27. t. m. v mali dvorani „Narodnega doma“. — V Mariboru se namerava ustanoviti rešilna zdravniška postaja.

m Sv. Križ pri Mariboru. Veselo je bilo v nedeljo popoldne, dne 18. febr. pri Sv. Križu nad Mariborom, ko se je tako sijajno vršil občni zbor tukajšnjega bralnega društva. Lepo število domačinov, gospodarjev in zlasti naše mladine obojega spola, je prisostvovalo zanimivemu zborovanju — veselo znamenje, da že tudi tu v bližini jezikovne meje ljudstvo narodno čuti in misli. Z očividnim zanimanjem so navzoči sledili govoru domačega g. župnika o pomenu in važnosti bralnih društev. Govornik je povdarjal veliko imenitnost bralnih društev zlasti v dvojnem oziru: glede na splošno — posebno pa še na strokovno izobrazbo svojih udov, tako da naj bo bralno društvo v župniji nekaka nadaljevalna šola; in glede na organizacijo naše mladine obojega spola. Izobraževalna društva, ki v tem dvojnem oziru ne store svoje dolžnosti, svoje vzvišene

Tolpa se je zakrohotala.

„Kaj meni, prijatelj gjaur,“ reče nekdo smeje, „ali zapišemo na kožo Slaviše zmago, ali je on zapiše nam?“

„Bolje bo, če jo zapiše vam,“ se obregne Glišo.

„Kaj pravi?“ so se začeli klicati iz tolpe.

„Na kol ž njim!“ so zaklicali drugi. — — —

Drugi dan je šel Osvinbeg naprej, moril in požgal. Glišo mu je kazal pot v gorovje, ki jih je jelo objemati. Naletavali so na begunce, se spuščali v poboje in jih razganjali ter šli dalje. Minul je dan in napočilo je že večer, kar mu javi straža, da je opazilo večjo trumo ljudi, moških, žensk in otrok. Gotovo so begunci, kakor je opaziti si kuhajo večerjo.

„Alah, Alah,“ so jeli klicati Mohamedanci.

Osvinbeg je odposlal takoj ljudi, da jih vjamejo.

VII.

Vjeruša je moral najprej poizvedeti, kje je in v katero stran naj se obrne, da dospe do svojih in ne zaide med preganjalce. Junaški stavec je bil vendarle zbehan. Voditi za nos lopove, jim tako spretno odvzeti plen, to je bilo bolj naključje, kakor sreča. Mnogo je pri tem seveda storil njegov humor. Stavec, znan okrog po teh gozdovih in gorovju, se vsled naglega in močnega bega ni mogel domisliti, kje je. Vse se mu je zdelo nekam neznano. Šel je naprej, kamor ga je gnal nagon in se skrival za drevjem in obraščenimi skalami.

Na vzhodu se je jelo svitati. Noč je bežala pred zmagujočo svetlobo. Priplavalo je mlado jutro. Solnce je vzplavalo in razkošno razsipalo rdečkaste žarke po listju dreves in travi. Pomikalo se je vedno višje in podilo meglo iz globel in dolin in se razlilo v blede svetlobo. Zrak je bil prijeten pljučem, katera so ga hrepeneč vsrkavala v se.

„Ne morem dalje! Ali ni nikjer kakšnega zavetja, da bi počila,“ je rekla Kosenka. Sirota ni spala nič in povrh se zbežnost in strah. Potem pa mučen beg. Vse to je vzelo moči rahlemu bitju. Pa tudi Vjeruša, dasi vaje nočnih pohodov, se je čutil nekam utrujenega. Momljala je sicer nekaj o rahločutnosti ženske. Ko ga pa Kosenka zopet zaprosi, naj dovoli malo počitka in videl njene vlažne oči in blede obrazek, je poiskal gost grm za skalo in sedel. Uveril se je prej na svoje oči o varnosti in videvši, da je vse mirno, se mu je zjasnilo nagubano čelo. Vel je rahel vetrič. Vjeruša je jel globoko dihati.

„Tfu... izkusil sem že mnogo, ali kaj takega še nikoli. Da bi bežal z mladim dekletom kedaj, bi ne verjel in če bi mi tudi ciganka petkrat vrgla karte. To pristojna mladim dečkom... tfu! — Hé! Izpihal sem te Holubanu, kakor bi potresel kapljico z veje. In če dobe starega Vjeruša z lepo Kosenko prej, kakor bi se zgodilo pri mladem Žarku, naj se takoj spremenim v volka, ti pa v lisico. — Kaj praviš, podlasica?“

(Dalje sledi.)

naloge ne izpolnjujejo popolno in zadostno. Po končanem govoru se je kar okrog 50 novih udov prijavilo za vstop v naše bralno društvo, zlasti v lepem številu so se oglasili mladeniči; nekoliko bolj so zaostala dekleta, ki se pa bodo, upamo, tudi sčasoma začele bolj zanimati za naše društveno življenje, tako da bo morda v doglednem času mogoče ustanoviti mladeniško in dekliško zvezo bralnega društva. — Ker so se tudi društvena pravila današnjim razmeram primerno spremenila in predložena spremenjena pravila po vzorcu kršč. soc. „Zveze“ enoglasno odobrila, smemo po vsej pravici pričakovati, da gre naše bralno društvo boljši bodočnosti nasproti. Ko se je k sklepu še g. učitelj Robnik v imenu navzočih v poljudnih besedah zahvalil g. župniku za njih trud in požrtvovalnost, se je to lepo zborovanje sklenilo, z željo, da se kmalu pri kakem poučnem shodu v tolikem ali v še večjem številu zopet vidimo!

m Jarenina. Mladeniški shod je bil dobro obiskan. Peli so Šentjakobčani, tamburali Šentpeterčani. Natančneje poročilo prinašamo.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Veselica v nedeljo dne 11. svečana se je obnesla izborna tako glede na občinstvo kakor na uspeh sam. Prišli so v velikem številu Ruperčani, zastopani so bili Lenarčani, videli smo goste od Sv. Jakoba, od Marije Snežne in Sv. Benedikta in iz Maribora. Naši mladi igralci so spretno izvršili svojo nalogo. Igralo se je izborno. Vsakdo se je zamislil popolnoma v svojo ulogo in jo je tudi z lahkoto dovršil. Prosta zabava je bila istotako prijetna. Pesmi domačega zbora so se menjavale z raznovrstnimi nagovori. Oglasila se je tudi mladenka od Sv. Benedikta, Amalija Letnik, ki je povdarjala, da mora biti Slovenec vesel lepote svoje zemlje, a še bolj ga mora prešinjati radost, ko vidi, da krepstna, čednostna mladina, vneta za vse dobro in plemenito po pravi poti in na pravi način stremi po izobrazbi in omiki. Krepko naprej po označeni poti za blagor slovenske domovine!

m Sv. Ana na Krembergu. K predstavi veseloigre „Črevljar“ je prišlo prav lepo število obiskovalcev. Hvala vsem! Obširneje poročilo prihodnjič. Igra se v nedeljo dne 25. febr. ponovi. Dragi rojaki, ne zamudite prilike, si jo pogledati.

m Ruprče. Dne 14. t. m. se je poročil Janez Repin, posestnik v Metavi, z Trezo Rošker v Ruprčah. Na gostiji so bili zbrani sami vrli narodnjaki med njimi tudi dva župana. Na predlog župana Verliča v Ruprčah je neki mladenič razložil pomen dijaške kuhinje in za njo nabral 7 kron. Na gostiji se je vršil govor za govorom, ki so kipele narodnega navdušenja. Ruperški župan g. Verlič je priporočal Ruprčanom malo več narodne zavednosti in naj bi v obilnem številu pristopili k bralnemu društvu v Št. Petru. Škoda, da vsi Ruprčani niso tega slišali. Bog daj novoporočencema obilo sreče!

m Dobrenje pri Št. Ilju. Pod posredovanjem podpisanega se je v Dobrenju, sod. okraj Maribor, danes „Zadruga za rejo bikov“ ustanovila. Zadruga obstoji pod imenom: „Zadruga za rejo bikov“ v Dobrenju, vpisana zadruga z omejenim poroštvom. Zadruga ima svoj sedež v Cirknici in obseže vso občino Dobrenj, Cirknica in Št. Ilj v Slovenskih goricah in ima namen, povzdigniti govedorejo s tem, da bi se v zadostnem številu skupno nakupovali in redili plemenski biki marijadvorske pasme. Predstojništvo zadruge obstoji iz 6 udov in 3 namestnikov. Izvoljeni so: gg. Ewald Hempel kot načelnik, Franc Baumann, kot namestnik, Janez Baumann tajnik in blagajnik: Florjan Uhl, Jurij Lameschnig, Rudolf Rotter, kot udi; Anton Kröll, Franc Flucher, Janez Princ, kot namestniki. Razsodnija obstoji iz 3 udov in 2 namestnikov. Izvoljeni so: gg. Franc Kramberger, Janez Haberl, Peter Hammer, kot udi; Anton Schell, Jakob Stingl, kot namestniki. Eden opravični delež znaša 10 K, pristopnina 2 K, letnina 2 K, letnina za vsako v letni zadrugi spisek vpisano kravo ali telico 1 K. Dosedaj je 20 udov pristopilo. — Cirknica dne 13. febr. 1906. Martin Jelovšek, štajerski dež. popot. učitelj.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Število naročnikov „Slov. Gospodarja“ v naši župniji je doseglo že število 140. To je gotovo krasen napredek. — Prihodnjo nedeljo priredi v šoli bralno društvo veleznimiv šaljiv srečolov z mnogimi dobitki. Kartic se izda 500 po 10 v, dobitkov pa bo 200. To bo pa veselje! Le pridite v nedeljo poskušat svojo srečo!

m Sv. Trojica v Slov. gor. Dne 5. februarja jo mladenič Alojz Potočnik, doma v Selcah, župnije Sv. Roperta v Slov. gor., vstopil k častitim bratom frančiškanom ter je bil tega dne slovesno sprejet in preobleden. Samostansko obleko je dobil od g. gvardijana o. Nikolaja Meznariča pred velikim

oltarjem vpricho vseh frančiškanov po rani službi božji. To je bila slovesnost, ki se redkokdaj vrši.

m Slovenska Bistrica. Predzadnjo nedeljo na večer se je zbralo v Narodnem domu lepo število občinstva iz mesta in okolice, iz Maribora in Celja; omeniti moramo zlasti č. g. kanonika Hajška in g. dr. I. Vošnjaka; duhovščina in učiteljstvo iz okraja je bilo lepo zastopano. Slavili smo svojega velikana na slov. Parnasu Prešerna navdušeno in dostojno. Pevci in orkester pod spretnim vodstvom nadučitelja Polanca so želi mnogo hvale in odobravanja. Ugajal je s svojim baritonom zlasti g. dr. G. Sernec iz Celja in igranjem na glasovirju gđ. Kunej in Stegnar. Slavnostni govornik prof. dr. Verstovšek je govoril o Prešernu. Dokazoval je v zbranih besedah, zakaj da začne prodirati duh Prešernov še le v ljudstvo, odkar lahko rečemo s ponosom, da smo postali narod. Označil je predavatelj Prešernovo nezavedno dobo, nadalje razvoj slovenskega po ilirizmu in rodoljubih iz probuje Slovenstva in pojasnil Prešerna in poezije nasproti njegovi lastni dobi in današnjemu času in razmeram. Prešerna je treba slaviti za rešitelja naše govorice in našega naroda; zakaj on je nastopal s svojimi pesmami v pristnem gorenjskem narečju, tedaj ko so najvnetejši rodoljubi — Iliri — obupali nad ljudstvom in se zatekli k sosednim Hrvatom; ko so postajali Slovenci uskokci — St. Vraz —, se je poprijel naš prvak slovenskih pesnikov krčevito svojega jezika, ga rešil in pokazal svetu moč njegovo za kulturno življenje. Na podlagi Prešernovih poezij je opozarjal na mnoga mesta, ki so vznikla v narodni duši; tem je podal vzvišene ideje, ki prodirajo šele sedaj v narod, ker se ta šele zaveda svojega kulturnega poklica; ta Prešernov vpliv na poznejše rodove in na našo dobo ga napravi pravim ljudskim pesnikom; to trditev vtemeljuje predavatelj zlasti s Kososkijem, ki je bil pač svojedobno najpopularnejši pesnik, toda sedaj brez vpliva, dočim je vpliv na narod svojedobno preziranega Prešerna vedno večji, kar priča vedno večje navdušenje cele Slovenije za svojega velikana. Po dovršenem programu je pokazal dr. Verstovšek še na skioptikonu mnogo slik iz življenja Prešernovega, njegovih poezij in drugih zanimivih podob iz raznih mest, zgodovinskih dogodkov in sv. pisma. Na to je sledila prosta zabava; zapeli so še pevec marsikatero lepo pesmico; zabavalo se je do pozne ure. Za postrežbo je točno skrbel g. Peter Novak. Vsi obiskovalci so odšli zadovoljni domov, prepričani, da je čitalnica lahko zadovoljna z vspehi tega večera. Pričakovati je le, da bi se kmalu vresničile želje vseh, da se povečajo prostori Narodnega doma, da bi se odslej lažje večkrat prirejale slične zabave.

m Pragersko. V vsakdanjem boju proti nasilnosti nemčurskega življa zapazi človek marsikatero zanimivost, katero bi morebiti v brezkrbnem in mirnem življenju spregledal. Tako smo se pragerski Slovenci naučili tega, da, če prijemamo naše nemčurje bolj trdo, so mirnejši; kakor hitro jim pa začnemo — iz samega usmiljenja prizanašati, zraste jim greben in mislijo, da smejo z nami komandirati, kakor jim ljubo in drago. Parkrat smo to že poskusili. Shranili smo orožje in svetovali nemčurjem, da naj nas ne izzivajo in če si že polnijo lačne želodce in prazne trebuške z našim kruhom, ker jim nismo naš težko prislužen denar, naj vsaj Slovence pustijo pri miru. Imamo na Pragerskem gostilno, v kateri smo Slovenci kakor sužnji; kakor bi naš denar ne plačal isto, kakor kakega nemčurja. Ne rečemo o gostilničarju nič, pač pa zabaja v to gostilno neki hajlovec, kateri bi bil rad „ficekelner“ in pometal s Slovenci. A ni samo to, govorili bomo o tem drugokrat. Danes povemo našim nemčurjem le toliko, da je izbrisana iz našega spomina beseda, ki se imenuje „mir“, da ne poznamo nobene prizanesljivosti nobenega usmiljenja; da pardona ne sprejememo, pa tudi ne damo. Naj se enkrat odloči! Sprejememo vsiljeni nam boj, zaplesati hočemo ples, da se bo našim nemčurjem stegnili pred oči in zavrtelo v glavi. Pa kaj nam to mar! Dovolj smo pretrpeli, dovolj dolgo se dali sramotiti od naših oholih nemčurjev, sedaj bodi temu konec! Zob za zob! Treba je, da se spoznamo, da vemo kdo je naš in kdo ni naš. Mi se boja ne vstrašimo. Veselo gledamo v svet, orožje, s kojim bomo bičali naše nemčurje, nam je svetlo, cilj jasen pred oči in ta je: pravice slovenskega delavstva na slovenski zemlji, na koji se hočemo in moramo prosti gibati. Vsakega, kdor hoče biti z nami, sprejememo z veseljem v svoje vrste, kdor se pa postavi na nasprotno stran, bo deležen, tega, kar je namenjeno nemčurjem. Polovičarstva ne poznamo. Slovenec ali nemec.

m Marija Snežna. Dne 9. februarja smo pokopali ob spremstvu treh duhovnikov vdovo Terezijo Leber na Zgornji Velki. Rajna je doživela lepo starost 98 let. Kako je bila rajna, kakor sploh

Perkova p. d. Lebrova hiša, priljubljena, pokazal je velikanski pogreb, kojega se je udeležila ogromna množica ljudi od blizu in daleč. Naj v miru počiva blaga duša!

Ptujski okraj.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Dne 9. febr. ponoči vlomili so predrzni lopovi v klet Ane Crk, posestnice v Gaberniku, ter odnesli veliko ajde in koruze. Pa ker se njihova nenasitena žrela niso bila polna, odnesejo še mašo od treh svinj, kakor tudi slanino. Njihovemu poglavarju pa ni bila sreča mila, vsega mesa pojesti v prostosti, že je potrkal orožnik na duri ter našel pri preiskavi v hiši več mesa ter slanine. Zločinec, kateri se zove Franc Rep, sedaj oženjen v Dornovi, je zločinstvo hitro priznal ter vse povedal. Moral je brez obotavljanja kaše pihat, dokler svojih tovarišev ne izda. Rep je bil že večkrat zavoljo tatvine kaznovan. Bil je tudi vojaški begun.

p Od Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Ker ni hotela gora iti k preroku, pa je šel prerok h gori, da sta bila skupaj. Ta prerokov čudež so gledali zadnjo nedeljo „Cirkovljani“. Ker se namreč ti niso odzvali 21. preteč. mes. prijaznemu lovrenškemu vabilu k ustanovnemu zboru kmetijske podružnice, so šli 18 t. m. Lovrenčani k njim zborovat. In vneta predsednikova beseda ter pojasnjevalni govor g. pot. učitelja I. Beleta sta pridobila še 30 udov kmetijski podružnici, tako da zdaj šteje ta podružnica za Sv. Lovrenc in okolico lepo število 74 udov. Pri tem zborovanju pa so se že tudi stavili kaj važni predlogi n. pr. naj nam pošlje osrednja c. kr. kmetijska družba inženerja, da naredi načrte za uravnavo Polskave in pritokov; naj si podružnica naroči več travniških bran, drevesnih in trsnih škroplilnic, merjaščkov v zboljšanje svinjereje itd. Začetek je dober; Bog daj dober vspeh!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Poročil se je vrl mladenič Franc Janžekovič, posestnik iz Koračic, z Nežo Janžekovič, hčerko posestnika iz Hranjigovec. — Naši štajercijanci so zelo sramežljivi ljudje, ker si skoraj noben ne upa ptujskega antikrista naročiti na domači pošti.

p Sv. Andraž v Slov. goricah. Umril je v torek dne 13. t. m. starosta tukajšnjih župljanov, 98 letni starček Martin Raišp, p. d. Šamperlič v Slabšini. Rajni je bil rojen leta 1808. ter vedno trdnega zdravja do konca svojega življenja. Naj v miru počiva!

p Sv. Križ tik Slatine. Na shodu tukajšnjega kat. polit. društva je govoril g. dr. Korošec o volilni pravici in važnejših kmečkih vprašanjih. Sklenilo se je soglasno: „Zbrani kmetje zahtevajo za Spodnji Štajer 9 poslancev ter odločno prosvetujejo proti nakani vlade, ki hoče dati slovenskim kmetom le 6 mandatov, nemškim tržanom in meščanom pa 2 mandata, kajti v tem uvidijo kričeče zapostavljanje kmečkega ljudstva za meščani in tržani. Zato pozivljajo zbrani kmetje slovenske poslance, da branijo z vsemi sredstvi pravice slovenskega kmečkega ljudstva“. — G. govornik še je na to razložil delovanje sovražnikov za razkristjanjenje družine in šole, vsled česar se je sprejela tozadevna resolucija in so kmetje podpisali ugovorne pole proti zloglasni spremembi zakona. Mnogo kmetov je nanovo pristopilo k društvu. Izvolil se je stari odbor. Društvu predseduje g. konz. svetovalec in nadžupnik Fr. Korošec.

p Rogatec. Shod županov rogaškega okraja se vrši dne 19. t. m., da si ustanovijo Zvezo županov. Prepričani smo, da si bodo tudi v tem okraju postavili gg. župani odločno katoliške in narodne moze na čelo svoje organizacije. — Najstarejši rogaški meščan je umrl. Bil je to g. Ivan Perher, rojen 25. aprila l. 1811. Bil je plemenit značaj in vedno vedrega duha. Imel je izvrsten, svež spomin, zato je bil živa kronika v okolici.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Poštni sel, ki raznaša poštne pošiljatve po Ljutomerski okolici, si dovoljuje marsikaj nečuvenga. Ljudstvo se pritožuje, da pošča pisma, celo priporočena (rekomandirana), slovenske liste, kakor „Slov. Gospodarja“, „Naš Dom“, pri drugih hišah, da si tako okrajša svojo pot. Nikoli in nikjer pa ne pusti „Štajerca“, temveč nese ga adresatu na dom, četudi mu je zelo „s pota“. Dokazano je, da je pri hiši, kamor ne zahaja „ptujska giftna krota“, samovoljno, ne naprošen, potegnil „ptujskega lisjaka“ iz torbe, čital nekaj „zanimivega“ iz našega kraja ter delal svoje neumne opazke. Javno tukaj vprašamo c. kr. poštno ravnateljstvo, jeli voljno natančneje poučiti našega poštnega sela, da bo vedel, kaj je njegova dolžnost, in kaj ne spada v njegov

delokrog. Sicer se pa že nabira gradivo za pritožbo zoper njegovo nečuvno počenjanje.

1 Citalnica v Ljutomeru javlja, da si je izvolila pri svojem rednem občnem zboru dne 2. febr. 1906 sledeči odbor: 1. Predsednik: g. dr. Karol Grossmann, odvetnik v Ljutomeru; 2. podpredsednik: g. Alojzij Vrščič, trgovec v Ljutomeru; 3. tajnik: g. Franc Čeh, učitelj v Ljutomeru; 4. blagajnik: g. Ivan Kryl, realni učitelj v Ljutomeru; 5. knjižničar: g. Rudolf Dostal, učitelj v Ljutomeru; 6. odbornik: g. Janko Karba, učitelj v Ljutomeru; 7. odbornik: g. Martin Karba, sedlar v Ljutomeru. Namestniki: 1. gosp. Fran Stanjko, tržanski sin v Ljutomeru; 2. g. Peter Veselič, brijač v Ljutomeru; 3. g. Janko Horvat, slikar v Ljutomeru.

1 Bralno društvo za ljutomersko okolico izredno lepo napreduje. Dne 21. jan. je bil občni zbor, na katerem se je poročalo, da društvo šteje 87 udov, a danes jih štejemo 131; izposodilo se je pa v tem mesecu že 222 knjig. Mladeniški društveniki so pogumni in prva govorniška vaja nam obeta lepega sadu. Bila je kakor nežen, solcu se zaprt cvet, ki se oko nanj rado ozira.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo je imelo dne 11. t. m. svoj občni zbor v gostilniških prostorih gospe Trstenjakove. Predsednik g. Jernej Košar pozdravi navzoče. Naglašja, da smemo biti ponosni na to, da je naše društvo po delovanju najstarejše v okolici (18 let). Naslanjati se mora posebno na mladino. "Na mladih ramah leži naše upanje — je djal — na vas se mi stari naslanjamo. Predraga mladina, blizu je tisti čas, da postanete samostojni; torej se pa zdaj učite, zdaj se navdušujte, da boste pozneje vedeli delati za narod." Tajnik g. Štuhlec prečita zapisnik lanskega leta. Iz tega je videti, da je delovanje "Bral. društva" kot takega i njegovih mladinskih zvez minulo leto bilo maloobsežno. Društvo je priredilo eno veselico, tamburaški zbor, le-ta se je celokupno udeležil tudi veselice pri Sv. Antonu v Slov. gor. Sicer pa pri veselicah v sosesčini ne društvo ne zveze niso bile kot take zastopane, četudi se je vsakokrat precej udov udeležilo. — Mladeniška zveza je imela 6 shodov, dekliška 5, z vsega skupaj 30. govori (oz. deklamacijami). — Mladeniška zveza se je v precejšnjem številu udeležila mariborskega zborovanja "Slov. kršč.-soc. zveze". — "Bralno društvo" si je omislilo nov, velik oder. Vzroki male delavnosti so iskati nekaj v premalem navdušenju, zlasti pa v pomanjkanju pravih prostorov. Sosebno od božiča naprej društvo in zveze sploh nič niso delale, ker so se društva kratkoma prepovedali šolski prostori, drugod jih pa ni bilo mogoče dobiti. Šele s 1. marcem bomo mogli začeti spet delati. Iz poročila blagajnika g. Kocbeka je posneti, da ima "Bralno društvo" itak še 15 K prebitka. Knjižničar g. Ivan Košar poroča, da se je minulo leto prečitalo le 268 knjig, zlasti da je za podučne bilo premalo zanimanja. Novih knjig se je dobilo okoli 50. Stari odbor po teh poročilih odstopi. Pri volitvi novega se je enoglasno izvolil prejšnji odbor; le namesto o božiču iz društva izstopivšega odbornika g. Mibelica se je izvolil Anton Janšovec, posestnik v Seliščih. Odbor je torej zdaj ta: Jernej Košar, predsednik, Ivan Kunce, podpredsednik, Francišek Štuhlec, tajnik, Val. Kocbek, blagajnik, Ivan Košar, knjižničar, Rado Nemeč in Anton Janšovec odborniki; (Hole Franc, namestn. blag., Horvat Franc, namestn. knjižn., Jurij Brumen in Jakob Košar pregledovalca računov). Obče se je izražala želja, da se število nekaterih po župniji itak močno razširjenih listov skreči. Namesto odstopivše blagajničarke "Dekl. zveze" Marije Cvetko se je začasno izvolila M. Horvat iz Sovjaka. Na predlog g. Štuhca se je na tem zboru izvolil odbor za stavbo "Narodnega doma pri Sv. Juriju", kar je nujno potrebno, če društvo sploh hoče kaj doseči. V ta odbor so bili izvoljeni gg.: Ivan Kunce, župnik, Jernej Košar, slikar, Slava Alojz, kmet v Bohinjskih, Ivan Janšovec, pos. na Žemku, Repič Alojz, kmet v Kutincih, Nemeč Rado, pos. v Dragotinskem vrhu, Hrašovec Franc, kmečki sin v Grabonošu, občinski predstojniki: Breznik Jakob (stanetinski), Čagran Jožef (slaptinski) in Slekovec Ivan (kralovski). — Nato je g. Štuhlec poročal o 5. splošnem avstr. kat. shodu na Dunaju z ozirom na njegove resolucije glede mladeniške organizacije, skrbi za mladino, kolportáže, obrtništva, nenravnosti, ženskega vprašanja in organizacije kat. rokodelskih pomočnikov. Po nekaterih nazdravih na sotrudnike predsednik zaključil sejo po poldrugurnem zborovanju. Nato se je razvila prijetna zabava. Vrlji pevec in tamburaši so delali kratak čas. Med isto se je postavil tudi "temelj" "Narodnemu domu": vlč. g. župnik Kunce je zanj obljubil dati 100 K, organist g. Kocbek 25 K in posestnik g. R. Nemeč 20 K.

1 V galuški občini župnije Sv. Jurja ob Ščavnici je pretekle dni nekje bil pribit ta-le: "Razglas, s katerim se naznani, da se bode volitev vršila dne 13. febr. t. l. ob 10. uri popoldne. Vspored: Vabijo se vsi volilci k pravilni udeležbi, kako se ima voliti, se bo prečitalo omenjeni dan 13. febr., vspored volilne postave". Podpisa ni nobenega, tudi ni občinskega pečata. Prvi občinski svetovalec z nekaterimi odborniki je šel 7. t. m. c. kr. okrajnega glavarja vprašat, kaj ta razglas pomeni. Može so tam zvedeli to-le: Občinske volitve galuške, ki so se vršile 30. avg. 1905, je c. kr. namestnika vključil pritožbi bračijancev potrdila; zato je c. kr. glavarstvo ljutomersko z dopisom 10. januarja ukazalo predstojniku Matjašiču, naj nujno povzroči volitev občinskega predstojništva; ko pa predstojnik nič ni storil, je c. kr. glavarstvo dne 21. januarja ukaz ponovilo. Nato je galuški predstojnik c. kr. glavarstvu dne 25. januarja naznanil, da se bo volitev občinskega predstojništva vršila 13. febr. Zgoraj omenjeni razglas torej pomeni volitev občinskega predstojništva; čudite se, kaj se drzne bračijance! Torej za volitev občinskega predstojništva vabi vse volilce! Ali se ne pravi to, volilce za norec imeti, saj vsak odbornik dobro ve, da se morajo za volitev občinskega predstojništva le odborniki in to po okrožnici povabiti; razglas ni bil podpisan, ni občinski pečat pritisnjen, ni naznanjeno kakšne volitve in kje bodo. C. kr. glavarstvo je nato predstojniku zankazalo, da ima oni čudni razglas odstraniti, nujno odbornike k volitvi občinskega predstojništva po okrožnici povabiti; da je to storil, ima do 12. t. m. c. kr. oglašarstvu naznaniti, če ne, plati kazni 40 kron, in se bo od c. kr. glavarstva poslal uradnik, da na stroške predstojnikove izvrši volitev občinskega predstojništva za galuško občino. Resna in umestna beseda, bračijanska predrznost si jo je zaslužila!

1 Okoslavci pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Tu bodo v kratkem obč. volitve. Bračkovcem predo. Predstojnik niti noče sprejemati reklamacij od narodne stranke. Nič ne de, pa narodni volilci pridite vsi na volitev — kadar bo — in pokažite predstojniku in njegovemu adjutantu Klobasi, kako se grah čese. Štajercijanci, z vami je vrezalo pri Sv. Juriju!

1 Na plesišču zlomila si je nogo, dne 11. febr. t. l. 53 letna Fr. Drobeč, kmetica iz Radeneč. Znani L. P. sihl jo je k plesu, a že pri prvih korakih — menda vsled neokretosti — padeta in noga nad gležnjem bila je zdrobljena.

1 Radenci. Tatje so vlomili v četrtek 15. febr. v lekarno g. dr. Höhn. Spravili so se na železno blagajno, v kateri je bilo kakih 2000 K denarja, a odpreti je niso mogli, pa tudi skozi okno vreči, bila jim je menda pretežka, morali so jo pustiti ter so odnesli le nekatere malenkosti.

1 Kapela pri Radgoni. V tukajšnji župni cerkvi se je poročil dne 14. t. m. g. Lovro Divjak, posest. v Račjaku, z gđe. M. Matekovičovo z Murščaka. Vrionarodnemu paru: "Na mnoga leta!"

1 Gornja Radgona. V nedeljo vam je bila gnječa v prostorih gostilne g. Škerleca, kjer se je vršila pustna veselica našega bralnega društva. Veliki prostori natičeni do zadnjega kotiča! Toliko gostov ni zrla dvorana, odkar smo obhajali desetletnico bralnega društva. Domačini, gosti od Sv. Jurja, Kapela, iz Radgone in prekmurski Slovenci so si v veselju in zabavi podajali roke. Naši fantje mladeniške zveze so vprizorili šaloigro: "Trije tički". Igra se je izborna izvršila, mislili smo, da imamo pred seboj tirolsko gledališko družbo ravnatelja Eksina, ki je pred nekaj dni gostovala v Radgoni, ter se je odlikovala po izbornem igranju. Naši vrlji fantje so svoje vloge, moramo reči, izvrstno rešili. Krono pa denemo na glavo "Čabčileki", ki je tudi kot piskrovez pritisnil na glavo gostilničarja pisker. Priznamo v čast našim fantom, da takega preciznega igranja še ni uprizorilo naše društvo. Fantje šentpeterski, pristopite k bralnemu društvu še v večjem številu, kjer si lahko bistríte um z dobrim berilom, blažite srce z medsebojnim prijateljskim občevanjem, naredite veselje in zabavo sebi in občinstvu s svojim nastopom na gledališkem odru. Vi ste evet cele župnije in v Vaših rokah je bodočnost. Poprimite se ob pravem času dobre stvari, za kar vam nikoli ne bo žal! Milo so spet udarjali na tamburice naši krvni bratje iz Hrvaške, gg. podčastniki artilerijske pešadke v Radgoni. Za njihov neumorni trud tisočera zahvala! Pevci in pevke so kot vselej rešili svojo nalogo dobro, zlasti če pomislimo, da so se izvajale izredno težke pevске točke, ki bi morda celo večjim in bolj izvežbanim zborom delale preglavice. Skratka, zadnja pustna veselica nas je spet ojačila, da gramo naprej na potu olike in omike s pomočjo našega bralnega društva.

Slovenjegraški okraj.

s Ribnica. Po prizadevanju tukajšnjega bralnega društva oziroma predsednika sta dne 28. jan. tukaj v občinski hiši o koristi kmetijske podružnice razlagala g. Juvan glavni tajnik kmetijske družbe v Gradcu, in g. potovalni učitelj Goričan. Poslušalci so z velikim zanimanjem sledili predavanju. Pristopilo je okoli 60 udov, ter se je tako ustanovila. Obsegala pa bode občine: Ribnica, Janževi vrh z Arlico, Lšen, Vuhred in Sv. Anton. Za predsednika je bil izvoljen ugledni veleposestnik g. Ant. Podlesnik-Dvornik. V odboru pa so sami zavedni posestniki, kar nam jamči, da bode podružnica za obči blagor tudi delovna. Sklenilo se je, od glavne družbe dobiti nekaj merjascev in bikov, kar je tukaj zelo potrebno. Nabavile se bodo tudi travnične brane. Podružnica pa je že naprosila potovalnega učitelja g. Goričana, da bode dne 19. marca pri Sv. Antonu govoril o pomeuu kmetijske družbe.

s Marenberg. Čevljarja Pušnika 13 letni sinček Franc se je igral s samokresom, ki se mu je v rokah sprožil. Kroglja je zadela zraven njega stoječega brata Alojzija. Majhnega bolnika so prepeljali v bolnišnico.

Celjski okraj.

c Porotne obravnave v Celju. Zaradi zlorabljenja uradne oblasti je bil obsojen 38 letni Martin Drobnič, uradni sluga pri c. kr. okrajni sodnji v Slovenjgradu, na osem mesecev težke ječe. — Dne 16. t. m. se je zagovarjala pred porotniki 25 letna natararica Eva Stolz iz Rogatca. Obdolžena je bila, da je vžgala na večer dne 16. sept. l. l. gospodarsko poslopje zakonskih Poš, da bi pri požaru nastalo zmešnjavo porabila za tatvino. Tatvina se ji je dokazala, ker so našli pri nji nekatere stvari, da ni mogla tajiti, požiga pa ji niso mogli dokazati, ker ni bilo nobenih prič in je ona trdovratno tajila. Obsojena je bila samo zaradi tatvine na deset mesecev težke ječe. — Poštarica iz Rečice gospa Deleja je bila obtožena uradnega poneverjenja. Kakor je sama priznala, poneverila je denar, ki so ga pošiljali izseljenci iz Amerike svojcem domu. Porotniki pa so zanikali vprašanje, ali je bila obdolženka kriva uradnega poneverjenja, zato jo bila zatoženka oproščena.

c Šmarje pri Jelšah. Narodni trgovec g. Pintar je umrl dne 17. t. m. komaj 26 let star. Prehlajenje ga je v kratkem času položilo na mrtvaško posteljo.

c Griže. Veselica, ki se je vršila v nedeljo 11. febr. v prid šole, se je prav dobro obneala. Lepa nova dvorana pri županu Šulerju je bila natičena polna. Razen domačinov smo videli drage nam goste iz Št. Pavla, Gotovelj, Zalca, Petrovč in še posameznike iz oddaljenih krajev. Težko je reči, jeli ugajala bolj igra "Dobro jutro" ali petje in godba. Lahko pa rečemo, da je bilo vse to izborno. Zabava, ki se nam je nudila, je presegla daleč naše pričakovanje. Zahvaliti se imamo za isto delavnemu učitelstvu, pa tudi drugim sodelovalcem: igralcem, pevcem in godbenikom, celo posebno g. Škraberju, ki je čez vse požrtvovalno — tokrat že v drugič — dal na razpolago svoj glasovir ter vrlo sodeloval pri godbi in petju, ter g. R. Božiču, ki je isto vodil. Želimo le, da bi se bolj pogosto kaj takega prirejalo.

c Št. Pavel pri Prebodu. Ob novem letu ste, g. urednik, po zmoti mislili, da je tukajšnje izobraževalno društvo razpadlo. A stoji trdno, kakor vselej. Skozi vsa leta, kar obstoji, je imelo vedno nad 100 udov. Posebno pa je poskočilo število društvenikov od novega leta, tako da so v krogu društva v edinstvi zbrani oni, ki umevajo korist dobrih knjig in časnikov. V pretečenem letu se je prebralo okroglo 1500 knjig. V 20 krožkih so udje prebrali 28 iztisov "Slov. Gospodarja", — našemu ljudstvu najbolj priljubljenega lista — 20 "Naš Dom" posebej, 25 "Domoljub", 8 "Bogoljub", 3 "Slovenec", 2 "Narodni Gospodar", po 1 "Dom in Svet", "Vrtec", "Glasnik", "Cvetje", "Piščalka". Na novo se je naročila "Naša moč". Kje je društvo, ki nas glede števila listov prekaša? Za pouk in zabavo ste se priredili 2 glediški predstavi in veselici, v ožjem krogu pa predavanja. V tekočem letu bo pa društvo z ozirom na nove ude svoje delovanje še razširilo. Kdor je dobre volje, prostor mu v društvu!

c Braslovče. Po dolgi bolezni je umrla dne 17. t. m. gospa Mina Bien pl. Guldenan, vdova podpolkovnika, v 63 letu.

c Luče nad Ljubnem. Veselica kat. slov. izobraževalnega društva se je za naše planinske razmere dobro obneala. Igralci so v burki "Pravica se je izkazala" v občno zadovoljnost rešili svoje vloge; nad vse je ugajal berač Kruljec, pa tudi

drugi niso zaostajali. Lahko rečemo, da „Slovenska Svica“ še ni videla tako dovršene glediške predstave na krasno ozaljšanem odru. Zato je pa obžalovanja vredno, da nas soredje iz Solčave in Ljubnega niso posetili v obilnejšem številu, da bi spoznali, da se Lučani morejo povzpeti tudi višje, kakor do litrov in do plesa. Zato pa prihodnjo nedeljo zadržimo pričakujemo obilnejše vdeležbe od strani naših čislanih sosedov. Na sporedu je: Petje, igra „Pravica se je izkazala“, „Večna luč“ in zanimiva presta zabava; začetek točno ob štirih popoldne. V Solčavi sicer imajo prihodnjo nedeljo nekako „veselico“, toda ples in godci se še vendar ne morejo zvati „veselica“; taka „veselica“ je sramota za izobražene Solčavane; zato pa, vrli Solčavani, prihodnjo nedeljo v Luče, ako hočete kaj duhovnega užitka!

c Marija Nazaret. G. Makso Turnšek se je poročil dne 19. febr. t. l. z gđc. Marijo Cilenšek.

c Hrastnik. Legar še pri nas sedaj ni ponehal, ampak začel se je razširjati tudi na delavce v steklarni. Dobili smo štiri lazaretne šotore rdečega križa in štiri usmiljene sestre. Bolniki so torej sedaj popolnoma na samem. Vender se je bati, da bo primanjkovalo prostora, ker se še vedno pojavljajo novi slučajji obolenja. Že skoraj dve leti razsaja ta kužna bolezen v naši dolini in je zahtevala že precej žrtev.

Brežiški okraj.

b Brežice. Dr. Ploj in sodrugi so stavili na ministra notranjih zadev v zadevi mestne policije v Brežicah naslednjo interpelacijo: „V oktobru leta 1905 predložena interpelacija v zadevi mestne policije v Brežicah očitno ni našla zaslužene pozornosti; kajti ne samo, da politična uprava neče napraviti red, ampak po tem času so se razmere še poslabšale. V prejšnji interpelaciji navedeni obsežni zapisek kaznij organov krajevne policije v Brežicah se je zopet pomnožil in se v kratkem prav izdatno pomnoži. Mestni stražnik Anton Narat je bil z razsodbo okrajnega sodišča v Brežicah od 10. januarja 1905 U 441/5 18, kaznovan radi prestopka zoper varnost časti po § 496 k. z. na globo 10 K, ker je mirne ljudi v službi psoval; zoper to razsodbo se je vložil vkle vsled prenizko odmerjene kazni. Dalje sta mestni tajnik Schallon in stražnik Narat že nad pol leta v neprestani kazenski preiskavi. Zoper obadva je uvedeno kazensko postopanje radi raznih prestopkov navedenih v zadnji interpelaciji; kazensko postopanje pa se ne more končati, ker se k starim grehom pridružijo vedno novi in se s tem preiskava zavlačuje. Tako je mestni tajnik Schallon dne 29. decembra 1905 po noči brez vzroka zavrtno napadel mirno domov idočega g. J. Mercher, c. kr. davčnega pristava v Brežicah, ga pobil dvakrat na tla, in mu prizadel pet lahkih poškodb; ko pa so ljudje na pomoč prihiteli, zginil v temo. Ko je g. Mercher na to na mestnem uradu zahteval, da se o dogodku napravi zapisnik, grozil mu je Schallon, da ga da zapreti, in ga je s silo izpehal na cesto. Vse to se je poizvedelo po orožnikih in je po pričah potrjeno. Med tem časom je Schallon brez povoda enega sodnih zdravnikov obdolžil, da je pristranski, enega tukajšnjih političnih uradnikov splošno obdolžil, da izdaja uradno tajnost. Vrh tega ste pri razpravi dne 10. novembra 1905, vršili se zoper tajnika Schallon in stražnika Narat, 2 priči pod prisego potrdili, da mestni policaji v mestnem zapornu ljudi pretepravajo, psujejo in sploh z njimi budo ravnanje! Zadnji čas se je policija oborožila s 25 cm dolgimi samokresi; v ta namen so se vršile za policijo strelne vaje. Stražniku Žerjav pa je moralo c. kr. okrajno glavarstvo zopet odvzeti orožni list, ker se je izkazal kot nezanesljiv. Tajnik Schallon proti javnim predpisom nosi oficirsko sabljo in oficirsko čepico ter na ta način hoče popraviti svoj omajani ugled. Slovensko prebivalstvo s strahom pričakuje bližajočih se narodnih slavnosti, ko bo izvrševanje krajevne policije v rokah tako nezanesljivih podivjanih ljudi, in se povprašuje, čemu se vrše strelne vaje policije v Vrbinu za „Narodnim domom.“ C. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah mirno gleda počenjanje teh ljudi, ter svoje postopanje uravnava po migljajih vladajoče stranke, ki se le s strahovanjem prebivalstva in politične oblasti drži na krmilu. Stavimo vprašanje: „Ali hoče minister za notranje zadeve nemudoma potrebno ukreniti: a) da se krajevna policija v mestu Brežice odvzame sedanjim nezanesljivim ljudem? b) da se vsaj o priliki narodnih slavnosti krajevno policijo odvzame mestni policiji in izroči orožnikom? c) da se mestni policiji odvzame orožne liste, zlasti prepove nositi samokrese? d) da se mestnemu tajniku Karl Schallonu prepove nositi oficirske znake?“

b Planina. Divje gosi smo videli dne 14. t. m. Letele so od juga proti severu. Bilo jih je okoli 100. Če so letele gosi še dalje proti severu, je to znamenje, da se bo zgodaj začela spomlad.

b Kozje. V najlepšem cvetu mladosti komaj 26 let stara je umrla v petek dne 16. t. m. Jozefa Ferlič. Resničen je pogovor, da smrt ne izbira, ampak vse pobira, bodi staro ali mlado. Rajna Pepca, tako so jo klicali, je bila pridna, pobožna in vzorna deklica. Vse jo je rado imelo in spoštovalo, kar je posebno pokazal v nedeljo veličastni sprevoz na pokopališče sv. Eme. Spremljale so jo k zadnjemu počitku njene sovrstnice in zveste tovarišice belo oblečene z zvenci na glavi in na stotine drugega vernega ljudstva. — Blagodarni župljani so za razširjanje cerkve darovali mnogo lesa. Daj Bog še mnogo dobrotnikov. — Dne 12. febr. se je poročil na Pilštanju kmečki mladenič Anton Klakočar v Ješovcu pri Kozjem s kmečko hčerjo Nežiko Kunst na Zečah. Novemu paru daj Bog srečo in mnogo blagoslova. — Dne 14. in 15. febr. so bile v župni cerkvi molitvene ure.

b Sv. Peter pod Sv. gorami. Minulo nedeljo t. m. vršilo se je v Sv. Petru pod Sv. gorami zborovanje podružnice sv. Cirila in Metoda za kozjanski okraj. Vrli St. Peterčani so pri tej priliki pokazali, da znajo ceniti pomen te za nas Slovence velevažne družbe, kajti zbralo se jih je res dično število v prostorih g. Kranerja. Pa tudi od drugod so prihiteli dragi gostje, posebno iz Kozjega. V začetku sporeda je pozdravil predsednik dr. Kunej navzoče, sosebno vrle dame, častito duhovščino ter učitelstvo. Nato je sledilo poročilo tajnika in blagajnika, ki je izkazalo za pretečeno leto jako ugodne uspehe. Predsednik dr. Kunej predlaga, da bi se za to leto sedež odbora premestil v Kozje, kar se je splošno odobrilo. Pred volitvijo novega odbora se je g. dr. Jankovič v kratkih in stvarnih besedah razložil pomen družbe sv. Cirila in Metoda, sosebno za nas štajerske Slovence ter nam podal kratek pregled narodnega življenja na Spodnjem Štajerskem v zadnjem desetletju. Omenil je, da se je ravno v zadnjih letih v narodnem oziru veliko storilo, a da je še treba na nekaterih krajih, posebno ob Dravi, neustrašnega dela, da se reši slovenski živelj sicer gotovega pogina. Govornik dr. Jankovič je sledilo vsestransko živahno odobravanje, na kar se je z vsklikom izvolil za leto 1906 sledeči odbor s sedežem v Kozjem. Predsednik: g. dr. Jankovič, zdravnik v Kozjem; podpredsednik: g. dr. Kunej, zdravnik v Sv. Petru pod Sv. gorami; tajnik: g. Košenina, notarski kandidat v Kozjem; tajnika namestnik: g. Ogradi, kaplan v Sv. Petru pod Sv. gorami; blagajnik g. Golob, notarski kandidat v Kozjem; blagajnika namestnik: g. Gostinčar, učitelj v Sv. Petru pod Sv. gorami.

Narodno gospodarstvo.

Poučni tečaj o živinoreji se vrši ta teden skozi 4 dni v Selcah na Gorenjskem. Priredi ga c. kr. kmetijska družba na Kranjskem. To je prvi enaki poskus. Če se sponese, priredi se odslej na Kranjskem več takih poučnih tečajev.

Cena kmečkih pridelkov. Kmet za svoje blago nikdar sam ne more določiti cene. Narekuje mu jih kupovalec in borza, medtem ko pek in mlinar poljubno zvišujeta ceno svojemu blagu. To dokazujejo sledeči podatki; plačalo se je

do leta 1858 za 100 kg	pšenice	22-7	K
" " " "	kruha	24-61	"
" " 1877 " " "	pšenice	23	"
" " " "	kruha	40-18	"
" " 1883 " " "	pšenice	22	"
" " " "	kruha	55-35	"
" " 1888 " " "	pšenice	16	"
" " " "	kruha	59-51	"
" " 1898 " " "	pšenice	13-39	"
" " " "	kruha	59-51	"

iz česar je razvidno, da kmet za svoje blago dobiva vedno manj, živila se pa vedno bolj draže. Pšenica vedno ceneja, kruh pa vedno dražji! To nam odkriva globok vpogled v nered sedanjega narodnega gospodarstva. Ako zmaga splošna in enaka volilna pravica, bo prišlo gotovo v zbornico več poslancev, ki bodo zastopali kmečke koristi. In tedaj bo nezogibna velika kmečka zveza, ki bo izkušala izboljšati položaj kmetijstva. Zadržna misel se bo mogočno povzdignila in v njej upamo olajšanja bedi kmetijstva. Ravnotežje med delom in kapitalom, med žitom in kruhom se mora zopet najti!

Izvoz lesa iz Avstrije v Rusijo. Nemiri na Ruskem so uplivali tudi na lesno trgovino naše lepe domovine. Izvoz lesa Avstro-Ogrske je raste

doslej v svoji celoti. Skupna lesna zunanja trgovina je iznašala od januarja do konca oktobra 1904 precejšnje svoto, 37,079.095 q v vrednosti 218,451.115 K; v istem času lani pa 35,685.089 q v vrednosti 211,041.732 K. Torej manj za okroglo 13.940 q lesnega izvoza. Če se ta „manj“ natančneje ogleda, dobimo presenečujoče številke. Izvoz se je pomnožil pri surovem lesu za 1269 vagonov, pri dogah za 700 vagonov, pri različnih za 61 vagonov, znižal pa se za 15.970 vagonov, odtod gornji odmanjkljaj. Razdeliti ta odmanjkljaj 15.970 vagonov, je glavna naloga. Največ je odpadlo pri drvih z 2777 vagoni in pri mehki krojnini z 9441 vag. Ker nas zadeva največ krojnina, si hočemo ogledati natančneje ta odpadek. Ta primanjkljaj izvira iz izvoza v Rusijo in Nemčijo. V izvozni listi od jan. do konca septembra 1905 se nahaja izvoz mehke krojnine v Rusijo zabeležen z 5949 vagoni, dočim je znašal tak izvoz v isti dobi leta 1903. okroglo 8024 vagonov; torej je odpadlo 2075 vagonov do zadnjega dne meseca septembra 1905, katero odpadanje se do konca septembra 1905 v primeri z letom 1904 poviša na okroglo 4100 vagonov v primer z Rusijo glede mehke krojnine. Najbolj je prizadet pri tem izvoz zabojev. Tega odmanjkljaja okroglo 4000 vag. pa ni pripisati morda rusko-japonski vojni, marveč v največji meri ruskim anarhističnim razmeram. Ti odnosi so vzročili, da je Batum, rusko središče petrolejske obrti, skoro v dveh tretjinah razdrt. V tem obrtnem središču pa dela sedaj komaj četrtina od prej. Od takrat je tudi popolnoma ustavljen avstrijski izvoz z zaboji v Batum.

Najnovejše novice.

Slovanska čitalnica v Mariboru priredi v soboto dne 24. t. m. v mali dvorani Narodnega doma družinski večer.

Na Ptuj širijo odpadništvo t. j. protestantizem z vsemi mogočimi sredstvi. Še vedno se potikajo po mestu luteranski agentje, ki z nesramno predrznostjo vsiljujejo krivoverske knjige; silno se hudejejo in psujejo, ako jim katoličani ne gredo na limanice. Ptuj je zares postal gnezdo nemškutarije, šnopsarije in odpadništva!

Marija Nazaret. V nedeljo, dne 25. februarja po litanijah priredi kat. slovensko izobraževalno društvo v Nazarjih veselico s petjem in igro: „mujeni vlak“. Vstopnina: sedeži 1 K, stojašče 50 v. Dobiček se obrne za društveno knjižnico. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo za Laški trg in okolico priredi dne 25. februarja veselico z gledališko igro in petjem.

Trbovlje. Tukajšnja „Kmetijska podružnica“ je imela v nedeljo, 18. t. m. vrlo dobro obiskana občni zbor. Iz tajnikovega poročila posnamemo: Podružnica je ustanovljena l. 1875, obstoja torej že dobrih 30 let. Njeni dosedanja predsedniki so bili gg.: Rajni trboveljski župnik Stagoj, rajni rudniški ravnatelj Eichalter, bivši hrastniški nadučitelj Valentinič, rajni katarinski nadučitelj Stanfer, bivši dolski župnik Fišer, dolski nadučitelj Gaus, okr. živinozdravnik Pirnat. Podpredsednik je bil največ sedanji župan in dež. posl. Roš. Podružnica je priredila l. 1887 regionalno, l. 1896 pa živinsko in sadno razstavo. Udeležila se je tudi 2 razstav v Gradcu in ene na Dunaju in bila vsikdar odlikovana. Veliko je storila v prosep kmetijstva, zlasti glede živinoreje, ki je glavna panoga tukajšnjega kmetijstva. Sedaj šteje 150 članov. V nov odbor za dobo 3 let so bili izvoljeni gg.: Predsednikom Roš, namestnikom in blagajnikom okr. šolski nadzornik Vodnšek, tajnikom Pirnat, odborniki pa kmetje Peklar, Rutil, Strova, Plaznik in Kalan. Kot odposlanci h glavni skupščini kmetijske družbe v Gradcu so določeni gg. Roš, Rutil in Kmet. Ti razumejo nemški; na skupščini v Gradcu je namreč vse nemško. To je krivica napram Slovencem, ker se tako slov. kmetje, ki ne razumejo nemški, ne morejo udeležiti skupščin. Zakaj ne bi bilo na njih vsaj nekaj predavanj slovenskih? Ali mar nimamo dosti slov. potovalnih učiteljev, ki bi radi to storili? Zakaj se vsaj resolucije, o katerih se glasuje, ne prevedejo na slovensko? Zato priporočamo vsem slov. spodnještajerskim kmetijskim podružnicam, naj o tem razmišljajo in že pri letošnji skupščini kmetijske družbe, ki bo ta mesec, pripomorejo slovensčini in slov. kmetu do veljave. Če pa ne gre drugače, naj rečejo tam: proč od Gradca! in ustanovijo lastno centralo, ali se pa pridružijo kranjskim kmetom! Vemo namreč iz lastne skušnjaje, da pri graški kmetijski družbi radi bajlajo in Slovence prezirajo.